

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CENTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—EXTRANGER, 2'50

LA SETMANA

Y de la crisis ¿què?
Encara que l'imatge no peca de nova, no trobantne cap altra de més justa, compararem l'actual situació política a un llac

blau, de superfície tersa y riallera, però en el fons del qual, navegant cautelosament entre les aigües, monstres temibles, armats de poderosos esperons, se disposen a entaular descomunal batalla.

Quan algú, an en Canalejas, li parla de dificultats interiors, el President del Consell s'en-

fada y arqueja les celles ab aire d'home sorprès.

—Però ¿a quines dificultats se refereixen?— exclama, ni més ni menos que si vingués de l'hort:—Sapiguen que mai hi havia hagut en el ministeri tanta armonia com avui. Ni un disgust, ni una discrepancia, ni el més petit rossa-

ment. Més que nou homes, semblen nou germans.

—¿Germans... dels que's barallen?

—Dels que estan a partir un pinyó y que no tenen altre ideal que la prosperitat de la familia, que en el cas nostre es el partit.—

Però els que estan en el secret y senten crei-

Paraula d'«emperador»

—Vaja, ¿veieu com no us he enganyat?... Aquí teniu el pavo republicano que sempre us prometia.

zer l'herba, se'n riuen d'aquestes seguretats de don Josep, qui, en honor seu sigui dit, es el primer en no creurehi.

Senyalin els baròmetres lo que vulguin, la tamborinada va acostantse y descarregarà quan menos el públic s'ho imagini. ¿Després de Nadal? ¿Abans dels Reis? ¿Quan les Corts se tanquin? ¿En el moment en que tornin a obrir-se?... Com que nosaltres ho ignorem, els que desitgin més informes sobre la materia poden anarlos a demanar an en Montero Ríos, an en García Prieto o al comte de Romanones.

Els directors de la conjura, en efecte, són ells. Ells, y una personalitat que desempenya un alt carrec a provincias y que cada deu o dotze dies, desde la població ont resideix, fa un viatge a Madrid... per asuntos particulars.

No es que'ls referits senyors, molt coneixedors del terreno que trepitgen, vulguin ja enviar a passeig an en Canalejas: no arriben a tant les seves pretensions. Però que'l ministeri s'ha de reformar y reconstituir sobre unes altres bases, no admet per'ells el més insignificant dubte.

—L'actual Gabinet—han dit an en Canalejas—es un instrument particular de vostè, y ha arribat l'hora de que sigui la representació equilibrada de tot el partit lliberal.

Sobre aquesta fórmula—representació equilibrada—giraran les negociacions que pera resoldre el problema's comensaran en el moment oportú.

Y... ja cal que don Josep fassi el cap viu y's lligui be les espardeyes, doncs la resolució dels conjurats es tan ferma y decidida, que en el cas improbable de topar ab masses resistencies per la seva part, estan determinats a tot; fins a prescindir d'ell.

Ara, ab la vinguda d'un'altra cosa... no hi ha que pensarhi. Un periodic de la cort, de vista molt perspicas y nas finissim, ho ha dit:

«Con estos ó con otros ministros, la actual situacion tiene que tirar, es imprescindible que tire, so pena de crear un conflicto político de dificilísima solución y de incalculable trascendencia.»

Vegi's si, encara que sigui ab mitges paraules, pot dirse més clar.

PIF-PAF

Dreyfus - Panamá Ferrer - Aigües

Es significatiu això de que en les Corts, aquets dies, vesinegin dos debats que podriem dirne les nostres qüestions Dreyfus-Panamà. Parlo, naturalment, del procés Ferrer y de la qüestió municipal «portada d'aigües».

No, jo no descendiré avui a certes baixes regions. Ni en tinc el temperament, ni es hora ja de tractar semblants coses en aqueixa forma. Jo vull elevar el to de la qüestió y fer vibrar un article com un gran cop de fuet brunzent.

Aneu pel carrer. Seguiu les Rambles. Escolteu, ab orella atenta, el batec de les multituts. Y després oloreu àvidament l'aire. El baf de la corrupció us arribarà per sobre'l va-y-ve de les multituts vagaroses. Barcelona s'assenta, com Job, sobre un femer.

Deixem, per avui, la qüestió Ferrer, tan minuciosament condensada en el llibre del doctor Simarro. Parlem de l'aspecte venalitat. Així com les dretes catalanes, desde'ls fets de Juliol (y potser abans...) tenen una taca ineborrable de sang, una taca de crudeltat y tirania, les extremes esquerres estan sota una formidable acusació de venalitat. De manera que, per una part y altra, si l'acusació es veritable, Catalunya té, en les seves representacions agudes, un doble calificatiu: els uns tenen taca de..., y els altres la tenen d'...—Però aquets calificatius recauen sobre la ciutat, si la ciutat no sab deferser'n; cada ciutat, com cada nació, (això es ja una vulgaritat) té les representacions que li corresponen...

Y el plantejament simultani de les dues qüestions en el Parlament espanyol sembla cosa providencial. Estem massa acostumats a no veure casos d'immoralitat política més que en les qüestions de diner; així com les qüestions d'immoralitat privada semblen únicament les de faldes. No, no es licit que'ls que tenen les mans tacades de sang en el nostre cas Dreyfus tirin en cara an els altres una taca de panamisme, sempre

menos important que l'altra. Prescindint dels que tenen a un mateix temps les dues taques...

Però concretem. Fixeu'shi be, ciutadans: No's tracta ja del fracàs d'unes idees, d'uns principis, d'una tendència o escola polítiques. Se tracta del fracàs de la moral pública. Nosaltres, els que no participem de la doble malura ambient, no hem de proclamar ja sols els nostres ideals, sinó també la nostra honra. Ja no estem separats dels altres únicament per doctrines, sinó també per la distinció natural que va entre'ls purs y els impurs...

Desde aquestes mateixes pàgines, be ho sabeu, he tingut a honor l'alsar una protesta cada vegada que Barcelona's tacava voluntàriament d'una sang que jo creia ignoscenda. Jo vull, doncs, que l'article d'avui serveixi pera ajuntar a la protesta en nom del quint manament, una protesta en nom del setè...

Lo pitjor de tot es que l'acusació, que flota en l'aire dels nostres passeigs, roman incontestada. Lo pitjor es que tots els ciutadans hi creuen, l'afirmen y ratifiquen en l'intimitat de les converses, fins en somriuen, com d'una gracia (no goso dirne envejament...). en la lleugeresa alada dels comentaris. Encara no he trobat un ciutadà que, de bona fe o de mala fe, negués la realitat dels fets. Fins els correligionaris dels acusats l'afirmen. Y jo no sé compendre aqueixa disciplina o fidelitat extremes, que'ls porta a una actitud de dissimul y silenci, en comptes d'una actitud de protesta, en nom de l'honra del mateix partit a que pertanyen. Jo, del meu partit, no ho sofriria mai!

Estic convenut de que hi ha, entre'ls adversaris, temperaments nobles de ciutadà, incapassos de la més petita deshonra personal. Estic convenut de que hi ha entre ells joventuts generoses, entusiastes precisament per aqueixa antiga virtut cavalleresca que posa en primer terme la nítida blancura de les mans, la puresa de les togues edilicies, el poliment urbà de les ungles... ¿Per què aqueixes joventuts y aqueixes seleccions no alsen una gran fiblada de fuet sobre'ls que no alcansin a defensar complidament les propies honres acusades, y no sapiguen sincerarse d'haver fet dels carrecs municipals un medi personal de lucre, y no un fi de generosa ciutadania?

—Ah!—m deia un amic.—Les multituts no's mouran mai per una vindicació de moralitat pública. La conducta moral dels seus representants els deixa freds. Se'n f...ichen. Y aquí està el mal primer!

Però jo, ciutadà conscient, puc exigir dels demés ciutadans conscients aqueixa actitud de personal excepció, que les multituts són incapasses de mantenir!

Se m'ha dit també: Això es mal propi de jacobins davant girondins. El girondinisme, que es el nostre republicanisme d'esquerra temperada, de centre-esquerra, es sempre una escola d'austeritat enfront dels jacobins passionals y arrivistes; però aquets jacobins, per lo mateix que no tenen miraments ni escrupuls, triomfen; els energies, els acometedors, els osats, no poden tenir sentit moral, com no'n tenia Napoleon, per exemple. Els més forts són els més desvergonyits, desaprènsius y despreocupats.

Però jo no ho crec així. En els moments de crisis d'un poble, com els moments actuals de Catalunya, la puresa de l'honra es una forsa. Ademés, el jacobinisme, en son sentit pur, va distingirse precisament per l'austeritat republicana; y si la Revolució anglesa's va deure precisament als puritans, Robespierre va esser anomenat l'Incorruptible... El cas d'un Chabot o el d'un Fabre són excepcions, y no formes típiques.

—Les Corts espanyoles, que tants casos Dreyfus y tants Panamàs deuen haver encobert, sentiràn aquets dies l'eco de dues qüestions que podrien esser el punt de partida d'una nova espanyolitat. Però...

GABRIEL ALOMAR

Si el mal y el dolor no existissin tampoc existiria la religió, perquè no tindria raó de ser.—Hartmann.

La conferencia d'en Jaume Brossa

Feia goig el teatre Principal el passat diumenge al matí. Hi havia curiositat, febreta quasi, pera sentir la conferencia sobre Espanya davant d'Europa, y cal reconeixer que no quedà defraudat el nombrós públic que en el vell coliseu va congregarse.

Feta la presentació del conferenciant pel president de l'Ateneu Enciclopedic Popular, entitat organitzadora de l'acte, en mitg d'un gran silenci comensà en Brossa a parlar, millor dit, a escampar, ab serena obstinació, la garba recullida per ell, aquí y allà, en sa llarga pelegrinació per la terra.

Observador agut y espiritual, la seva cause-rie, rica d'enginy y d'idees, tingué el picant atractiu que tenen, y tindran sempre, els discursos dels homes personals, que acerten a exposar les seves originalitats vestides ab sobria elegancia.

En Brossa es lo que se'n diu un home de temperament. Es un gran sintetic. D'aquí la seva passió per les frases. Podem veurehi aquella virtut catalana tan masculina, passada pel foc de París, que l'ha agudisada com un ferro de llansa.

L'utilitat d'aqueix home com a removedor de multituts es incalculable. Sembla que encén les paraules com a roselles de focs d'artifici.

Aquet periodic, que en primer lloc es anticlerical y anticatolic, ofereix an en Brossa el testimoni de la seva admiració per aquella brava escamesa contra l'enemic eclesiastic.

La conferencia, nota brillantíssima en l'esmortuida gama de la vida local, va esser calorosament aplaudida en els passatges més estridents, y produí al final un devassall de comentaris, que en l'actual moment encara duren.

En Brossa es un dels nostres, y dels millors. Per això li donem l'enhonorabona com ens la donariem a nosaltres mateixos. Es de casa. La nostra abraçada, ilustre company.

CONFERENCIES CULTURALS

organitzades per l'Ateneu Enciclopedic Popular

Demà diumenge, a dos quarts d'onze del matí, se donarà al teatre Principal la segona conferencia:

El catalanisme socialista

PER

GABRIEL ALOMAR

El pabelló y la mercaderia

UNA repulsió inspira la present actitud d'en Lerroix y dels lerrouxistes!... Quan se veuen la pedregada a sobre, ab motiu dels escandols municipals, no se'ls acut altra idea pera defensarse que promoure una campanya política ab tot el castell de focs de la retòrica demagògica. A dotzenes donen aquets dies els mitings, y en ells parlen, barrejats, els propagandistes y els regidors, y's veu an en Guerra del Río de brasset ab en Serraclara.

La campanya dels titulats radicals es una indigna profanació. En els seus discursos, en els seus articles, fan anar de parella la democracia y la qüestió dels savoners; les reivindicacions obreres y el negoci de la cal, el guix y el ciment; la República y l'estafada dels mercats; la revolució y la portada d'aigües. Volen tapar la mercaderia de les irregularitats municipals ab el pabelló del republicanisme y del radicalisme. Barregen innoblement les doctrines y els negocis. Y sobre'l fang d'una gestió sense escrupuls extenen la bandera de les idees, rebaixantla y tacantla.

Es això una vergonya pera tot sincer demòcrata, pera tot bon republicà. El cor s'encén d'ira quan se veu l'honrada bandera dels principis republicans en les mans llores d'uns quants prestidigitadors politics, que han adoptat l'etiqueta de radicals pera aprofitarsen descaradament. El públic que escolta ab calma com els homes dels negocis bruts municipals parlen de llibertat, de República y de revolució, o ha d'esser d'una ignorancia inversemblable o ha d'haver caigut en un general rebaxament.

Si els regidors y prohoms pseudo-radicals vo-

lien defensarse, se'ls podia concedir el dret de la defensa, ja que als delinqüents de totes menes se'ls concedeix. Però la gent de bona fe, la gent honrada del partit lerrouxista, els havia d'haver imposit com a condició que no barreassin els ideals ab els negocis, que no parlessin alhora de metres cubics d'aigua y de la redempció del proletariat, que no taquessin l'honor de la bandera fentla servir pera embolicar els comptes fraudulents de don Gonsal de Rivas...

FULMEN

ANOTACIONS

....Ens hem acostumat a imaginar el foc de Catalunya com un fogar (pro aris et focis); com una llar, com una foganya, un fogó o un escalfaplantes, com una escalfador de domicili tancadet, y no com un foc, com un far irradiant, com un projector de llum vivíssima y rutilant sobre els pobles obscurs y les viletes mortes, plenes de beateria y pobresa d'ànima!

L'esplèndida conferencia del mestre Alomar sigué religiosament oida per una nombrosa concurrencia, ha sigut atentament saborejada per molts llegidors, y serà forsa discutida pels intel·lectuals de la política. Nosaltres ens proposem fer una tasca més humil, però que creiem fortament profitosa: explicarla al poble d'una manera clara y ben comprensible; interpretar, en lo que nosaltres poguem y sapiguem, els hermosos y profons conceptes de l'Alomar pera expressarlos vulgarment als llegidors de LA CAMPANA DE GRACIA; repetir el pensament del mestre en forma menos bella, creient que'l repetir veritats fins a vulgarisarles es obra meritoria. El mestre Alomar apunta la tatxa al seu just siti y nosaltres ens limitem a donarli els cops de martell, pera enfonsarla fins a la cabota. El bon amic Alomar ja'ns perdonarà l'atreviment de glosarlo, y la nostra incomprensió si en algun cas no interpretem ab tota la justesa o ab tota l'intensitat que voldriem, el seu pensament.

Del moviment solidari, d'aquell hermós alsament de Catalunya, ne recordem un moment de poca durada, però de molta transcendencia; fou aquell en que, orgullosos del valent despertar de nostre poble, va proposarse seriament l'idea de catalanisar a Espanya. Naturalment que hi havia quelcom de tartarinesc en el proposit, perquè primerament devia europeisarse Catalunya, però era d'alabar aquell noble impuls y podia perdonarse la seva fatuitat, ja que indicava el bon desitg de no recloure'ns a l'entorn de nostra llar, de no tancar nos en nostre domicili, y de projectar la llum vivíssima de que'ns sentiem fortament posseits sobre tots el reconos obscurs de la nostra Espanya.

Certament la tara pitjor del moviment catalanista ha sigut sempre la d'anyorar molt a la Catalunya d'ahir, y somniar poc la Catalunya de demà. Aquesta dèria de la major part d'apostols de nostra renaixensa ha produït un catalanisme regressiu, nodrit de lluisos y de reparadors, aprofitat pels capellans y sense l'empenta progressiva necessaria pera feros apropar el temps perdut en la marxa vers un avens positiu. No s'ha limitat a fer alto en la marxa cap endavant, sinó que ha pretingut feros recular.

Convé modernisar el catalanisme no limitantnos a ferlo republicà, com ha lograt el nacionalisme, sinó incorporantnos a l'element obrer, pera fer un catalanisme socialista que treballi pera la transformació de la societat actual, aparellant la seva acció a l'acció ferma de tot el lliberalisme mundial.

Quan cada hu de nosaltres deixi d'esser un reflexe d'idees agenes, y, amarantnos de tota mena de teories, laborem en nostre cervell l'idea nostra pera irradiarla sobre'ls nostres proxims; quan Catalunya, deixant de mirar enrera, encarni un ideal europeu fortament progressiu, y el defensi ab l'energia del nostre caracter, y el propàgui ab la constancia y la tenacitat que diuen que'ns distingeix, deixarem d'esser una lluna que envia a un circul limitat sa llum emmatllada, pera tornarnos sol esplendent que esbarria llum, calor y vida per tot arreu.

JEPH DE JESPU

A hi som!... El xoc entre'ls elements verament demòcrates y republicans de Catalunya y la patuleia lerrouxista va a produirse de l'un moment al altre. Tant va el canti a la font...

La despreocupació ab que els instruments del *caudillo*, considerantse ja amos de Barcelona, s'han tirat al damunt de l'Hisenda municipal, devia forçosament aixecar aquesta onada d'indignació, que avansa impetuosa y que tard o aviat acabarà per escombrarlos.

Tant es que risquin com que rasquin; tant es que fassin mitings com que organisin moixigangues. Contra un poble que's veu alhora ferit en la dignitat y en la butxaca no hi ha *emperadors* que hi valguin.

Encara que aquets *emperadors* comptin ab la mal dissimulada protecció d'un primer ministre.

L'actuació dels regidors lerrouixistes — diu *El Progreso* — es transformadora.

Tòquila, aixerit coleja!...

Se veu que, aixis com

«Sin reglas de arte, borriquitos hay que á veces aciertan por casualidad.»

també, a la quienta,

per raons idèntiques *boleros* hi ha que a vegades diuen alguna veritat.

¡Transformadora l'actuació dels concejals de don Alaçandro!... Vaia si ho hes!

Tan transformadora, que si els que poden y deuen ferho no'ls paren aviat els peus, la abans opulenta ciutat dels comtes va a quedar convertida en un immens camp perdut, aont el portar un tros de camisa serà considerat com un luxe y el menjar pa y ceva com una *helio-gabalada*.

Es colossal aquet senyor Merino!...

Contestant a un diputat que li preguntava si el marquès de Marianao, no estant domiciliat a Barcelona, podia, legalment, ser arcalde d'aquesta ciutat, va pronunciar les següents paraules.

«El marquès de Marianao puede ser alcalde de Barcelona... porque es allí persona muy conocida.»

¡Admirable, senyor ministre de la Governació, admirable!

Casi sería cuestión de perpetuar el seu descobriment, reformant desseguida la llei municipal y afegintli un article que digués així:

«Podrán ser alcaldes todas las personas muy conocidas en la localidad, aunque estén vecindadas en el quinto infierno.»

¿Oí que la pensada de Sa Excelencia s'ho mereix?

Signes dels temps.

A Huelva, per efecte del temporal, s'han enfonzat varies galeries del Cementiri, quedant al descobert nombrosos cadavres.

Ya ni en la paz de los sepuleros creo.

Cada dia va demostrantse més palpablement que avui, pera estar ben tranquil, no hi ha més que un recurs:

En vida, ferse regidor y tirarsho tot a l'esquena.

Y, una vegada difunts, deixar manat en el testament que dels ossos se'n fassin botons.

¿Veritat que sí, senyor Lladó y Vallès?

Això es revolució y lo demés són trons.

A la *Casa del Pueblo* s'expenen apuntacions de pesseta de la Rifa de Nadal.

Això, es clar, no té res de particular.

Lo inconcebible, lo espatarrant, es que per cada apuntació de pesseta fan abonar deu centims pel taló...

El deu per cent de benefici!

Cent pessetes de ganancia en cada bitllet enter!

Y no'n vulguin més, de demanadissa! Tots els xais demanen el seu número.

Número que, ben mirat, no'l donen sinó que'l prenen...

El número y el pèl.

MORA LA NOVA, 14 de Desembre.

Tenim una colla de protectors que s'han proposat distreure'ns sense ganes, però es el cas que, en comptes de donarnos distracció, lo que'ns donen es molestia. Ens referim a la festa projectada pera'l dia 8, ab destí a la qual els sotanes varen ensinestrar unes quantes camarlargues de bona veu, de bon pamet, y de tipus *sanduhguero*. Al matí de l'esmentat dia van treure una carrossa simbòlica, que més que carrossa semblava el *carro de les bledes*, y més tard el mossén, de desde'l cubell, les emprengué contra tots els que no anem a missa.

No's cansi, estimat pastor; no's cansi y cuidi's més de la salut, que prou ho necessita.

MONISTROL DE MONTSERRAT, 14 de Desembre.

¿No li agraden tant les estadístiques, senyor *mossega*? De segur que les que portava diumenge *La Montaña Republicana*, al menos, al menos, li devien donar tant gust com el que li dona la majordona... quan li presenta el plat preferit. Ens haguera agradat veure com li queia la baba repassant tantes y tantes socarrimades d'heretges y tants y tants milions. ¡Llàstima que no siguin tots seus, vostè que hi es tan aficionat! Al menos ens plantava un convent a cada cap de nas. Una de les coses que li devia donar mal rato de debò, segurament, va ser el poder sapiguer qui era aquell diabolic J. Miró. No's cregui que sigui de fora'l poble; el troba a dotzenes de vegades passant pel carrer. ¡Oh, y, segons tenim entès, està recullint dades pera contestar la *cèlebre mona de Fransa*! També serà curiós llegir les seves refutacions.

Digui al que se'n cuidi, si farà'l favor de deixar-nos examinar ab quina substancia química s'obté la *liquefacció de la sang del martir Sant Janer*. Ja veurà com nosaltres li trobem la trampa. Nosaltres ja fa dies que no hi creiem en miracles, encara que'ls porti *La Butlla de la Camisa*.

VALLS, 7 de Desembre.

Li participo que'l dilluns, dia 28 del passat Novembre, tingué lloc en aquesta ciutat el matrimoni civil del conegut jove lliurepensador en Francisco Mallorquí Badia, de Valls, ab la simpática y convensuda companya na Marcelina Fort Inglès, de Vimbodí, acte que resultà una verdadera manifestació per la nombrosa concurrència que hi assistí, rebent els nuvis mostres de simpatia y felicitació de tot el poble. Celebrem vivament que Valls comenci a contemplar actes com aquet. D'aquesta manera es com els pobles se posen a l'altura del progrés y de la civilització.

Negacions y afirmacions del Catalanisme

Conferencia de **Gabriel Alomar**, donada al teatre Circo Barcelonés el dia 4 del corrent mes **Preu: 10 centims**
Pels Centres Republicans y pels nostres corresponsals, cada 30 exemplars, **2 pessetes**

ARA ES L'OCASIÓ

—Respectable Pare Etern, ¿voleu fè el favor d'atendre'm?
—Digues. Jo atenc a tothom.
—Doncs, ab molta reverencia, dec dirvos que sí, volant y ab tota la vostra empença, no baixeu a dá un remei a la meva pobra terra, el millor dia ¡cucut! fa les múeques darrerres tanca els ulls, estira el bec y... ¡s'ha acabat la comedia!...
—Y ¿de quin terra ets tu?
—Soc d'Espanya. ¡Ah, Providencia! Vos no us podeu figurar els apuros, la misèria que passa aquella nació, regida avui, per més senyes, per un senyor molt tranquil que li diuen Canalejas...
¡Quin desgavell, Pare Etern! Allò sí que són tragedies; nó com aquestes que escriu en Guimerà, per fè efecte, sinó tragedies reals, veritables, estupendes, ont cada vers es un crim y cada mot un...
—Be, a veure, ¿què desitges tu, en resum?
Perquè observo que l'arenga se va allargant, allargant, y jo, noi, tinc molta feina.
—¿Què desitjo?... ¡Ah, Pare Etern! Per vos, noble Providencia y Senyor de tot el món, la cosa es una friolera, però pels tristos veins de la meva pobra terra seria la solució més bonica y més complerta de tots els seus mals-de-cap y totes les seves penes.
—Dèus volgué un miracle...
—Sí.

—Veiam.
—Rè, una petitesa.
Desitjaria tan sols que, si això no us es molestia, y aprofitant l'ocasió de la rifa nadalencá, aquet dijous que ve...
—¿Què?
—Tothom tragués la primera.

C. GUMÀ

El cap alt y serè l'anim

N Gabriel Alomar, figura eminent en el camp d'esquerra, acabà la seva ressonant conferencia del *Circo Barcelonés* ab aquestes o parecudes vibrants paraules, que nosaltres, homes d'esquerra a la vegada, sentirem clavarse en nostres cors:

«En mitg de la plassa he trobat, a terra, aquesta bandera... Jo la recullo, l'also cap al cel, com si fos una hostia... Y l'ofereixo com un símbol y una guia al més digne de vosaltres...»

En Jaume Brossa ha dit després, desde l'escenari del *Principal*, que al nacionalisme català li ha passat lo que a la granota de la falla de La Fontaine, que volia esser elefant, y a tal fi va inflarse, va inflarse, va inflarse... fins que va reventar, lo que — en concepte del conferenciant — ha determinat que cada ciutadà honrat de Barcelona esperi ara que surti l'atreuit que arplegui a la Rambla els restes de la granota, perduts entre les fulles mortes de la tardor...; que'l nacionalisme català es una llanterna màgica, que s'apaga y s'encén a gust de l'empresari, en lloc d'esser far resplendent que, malgrat tempestes y ciclons, ilumini a tots els argonautes que cerquen l'ideal...

No foren, certament, aquestes les úniques gravíssimes acusacions llesnades pels conferencians en el transcurs dels seus discursos.

Passem, ab tot, per alt altres conceptes de les conferencies, altament mortificants pels ciutadans que tenim a gran honor l'aplegarnos sota l'ombra de la bandera majestuosa del P. d'U. F. N. R., pera dir que'l nostre amor propi de militants s'ha vist ferit per les paraules d'abbós oradors, tant més de sentir quan notoria es l'importancia que en el món de les nostres aspiracions un y altre tenen assolida.

Les oracions pronunciades per l'Alomar y en Brossa han sigut la més ferma condemna contra una política a la qual hem aportat l'entusiasme dels nostres pits y la febricitat de les nostres plomes. Signifiquen, ademés, una implícita desautorisació pera'ls homes que han vingut fins ara dirigintnos, y en les mans dels quals tenim nosaltres a gran honor, té la Catalunya tota, republicana y verament autonomista, posada la seva confiança.

¿Es possible que, com afirmava l'Alomar, siga la nostra esquerra un fracàs, ni menos que hagi motivat la desfeta l'haver obrat en tot moment com a partit de *centre*, per no haverse preocupat els seus homes de feina tan important com ho es la d'atreure's a una política catalana y afirmativa la massa obrera, adoptant ab sinceritat els seus ideals, que són els de tota veritable esquerra?

¿De quan ensà han sigut una negació els principis per nosaltres mantinguts a plena llum, ni com hem de tolerar que's motegi al P. d'U. F. N. R. de *llanterna màgica posada al servei d'un empresari*?

Són els extrems anotats massa greus, y encloïen, al nostre entendre, una importancia massa decisiva pera que puguen els directores del partit deixarlos sense una resposta, per no dir una refutació. Moments hi ha en els partits politics en els quals equival el mutisme dels seus prohoms a una forma de suïcidi, sense comptar que d'existir el mal que se'ns atribueix, implica, el callar davant del mateix, conduir el poble a determinats extrems, quines conseqüències finals es difícil endevinar.

Es per xò que entenem que als directores de l'Esquerra catalana, a don Pere Corominas principalment, interessa desvirtuar, quan no desmentir, les afirmacions sentades pels senyors Alomar y Brossa en moments que estimem solemnes y en circumstancies en que, com tothom sab, té'l nostre partit compromès el seu honor en l'importantíssima batalla que, basada en una qüestió de moralitat administrativa, per boca dels seus dignes representants s'apresta avui a donar davant l'Espanya.

Si mai són d'alabar les mitges tintes, menos són d'agrair les indecisions y els estats de dubte, a no esser que, mal aconsellats, en tot cas, a sortir en defensa de la nostra dignitat política compromesa, prefereixin els directores del P. d'U. F. N. R. esperar ab el cap sota l'ala el pas de la turbonada.

Si l'opinar no es pecat, direm als prohoms del partit en els rengles del qual militem en classe de soldats, que enfront dels actuals aconeximents, es el silenci la menos convenient de les actituds y el pitjor de tots els remeis.

BAC DE RODA

Al peu del canó

La redacció de LA CAMPANA's complau en fer part als seus constants y nombrosos amics llegidors, d'una nova que, a bon segur, els plaurà extraordinariament.

Consisteix aquesta en ferlos sabedors de que, si les gestions que hem comensat a practicar obtenen el resultat que esperem, no passaran gaires setmanes d'aquí a que'l *leader* del socialisme espanyol vingui a comunicar als barcelonins la seva paraula prestigiosa y altament honorada.

Es avui el nostre desitg el de que en Pau Iglesias, per tants conceptes mereixedor de l'alta consideració que en el món de la política té adquirida, dongui en un dels més espaiosos teatres — potser el mateix Circo Barcelonés — una conferencia de caracter politic-social, que no cal dir ab quin gust haurà d'esser per tots escoltada.

Després d'en Gabriel Alomar, tan estimat per la Catalunya avensada, en Pau Iglesias, l'apostol, per excelencia, de la modestia y la sinceritat.

Si fóssim vanitosos, si ens paguessim dels mots més que de la substancia de les coses, nomenariem l'obra que estem duent a cap *acció cultural, cicle educatiu*, o qualsevol altra denominació igualment llampanta y rimbombant.

Sobre esser la nostra aspiració un bon xic més modesta, té aquesta iniciativa la ventajosa gens despreciable de guanyar en intensitat lo que se li lleva de vistosa.

Aspirem no més a aportar el nostre concurs a l'obra de llibertat y desvetllament del nostre poble, que no es poca cosa, que diguem.

Que la delicada salut del digne diputat per Madrid fassi que aquet pugui accedir a la nostra invitació pera que ben prompte poguem novament fondre mil y mil aspiracions en una sola.

Que per lo demés, el temps dirà qui són els que estan, ara com ara, del costat de la raó.

REPICS
I, ui, quin modo d'enfilarse! Un diari troba que ab l'acord pres pels lerrouixistes de l'Ajuntament, de substituir en les comunicacions oficials l'antiga fórmula de *Dios guarde á V. muchos años*, per la de *Viva V. muchos años*, s'infringeix:

L'article 11 de la Constitució;
L'article 84 del mateix codig;
L'article 71 de la Llei municipal,
Y no recordem quantes lleis y constitucions més.

Se'ns figura que'l periodic en qüestió s'ha pres la cosa una mica massa a la valenta.

Al nostre entendre — y de sobres sab tothom que no tenim res de clericals — el tal acord dels regidors lerrouixistes no es una infracció de la Constitució de l'Estat, ni de la Llei municipal, ni del Reglament d'espectacles publicos.

¿Volen saberho, lo que es?

Ho direm empleant una frase de la dòna d'un *urbano*, que, ab tot y ser catalana, vol parlar castellà com el seu marit:

Es una *macaderia*.

Una noticia que'ns transmet el telègrafo y que reproduim conservant l'ortografia del original:

«Ha aumentado el caudal de todos los Ríos de España.»

L'enhorabona, senyor Giner de los Ídem.

Perquè, veninthi compresos tots, alguna cosa deurà haverli tocat a l'infatigable cate-dratic.

S'ha descobert a América l'esquelet d'un mamífer de gran tamany, al que se li suposa una existencia de cent mil anys.

Dos regidors barcelonins, comentant la noticia:

—Cent mil anys enrera ja hi havia mamífers?

—Y sí, home... D'això n'hi ha hagut sempre.

—Be, però, no devien ser tant mamífers com nosaltres...

Y ara que parlem de descobertes de fossils. A Arlesheim s'han descobert restes humans que daten de 600 mil anys enrera, segons els sabis.

Ara be...
Diu la Bíblia que'l nostre papai Adam fou creat ara fa uns 5.900 anys...

Qui va ser, doncs, el primer home?

Noticia sense interès:
«El señor Obispo ha visitado hoy el convento de la Visitación.»

Una visita a la Visitació?

D'això que no'n diguin una visita...

Que'n diguin una *pleonasm*e y una *cacofonia* tot d'una pessà.

La conferencia d'en Brossa

Caricatura pura.
An en Prat de la Riba ja li han tornat a aplassar l'homenatge.
Ab aquet ja van set o vuit els aplassaments, y això ja comensa a passar de ridícul.
Senyor Prat: Cregui'ns...
Si li tornen a aplassar el venciment... en-viils a ca'l notari.

Referintse a la diada de Santa Llucia deia, dimecres passat, un colega del matí.
«El pueblo de Barcelona ha demostrado la gran veneración que siente por Santa Lucía...»
Oh, ja, ja.
Com que'ls barcelonins ens anem tornant cegos...
D'ensà que'ns governen els que fan l'ull viu.

Bona l'han feta els conservadors!
Ara no poden regalar l'album de firmes an en Maura, perquè totes les fulles encara són en blanc.
Y lo pitjor es que no's troba qui les vulgui omplir.
Els organitzadors del missatge no tindran més remei que decidirse a enviarli el paper blanc, netet, tal com van comprarlo a la botiga.
Pensin, per xò, que per net que sigui no deixarà de ser un *paper ben cotzino*.

Un marrec de cinc anys plora perquè la seva mare l'ha deixat sol.
—Que tens por, fill meu?
—Sí, mama.
—Però çno sabs que no t'hi quedes mai, de sol?... que Deu Nostre Senyor sempre hi es, ab tu?...
—Oh! Precisament es ell qui'm fa por... Com que quan tenim una desgracia sempre diu «Això es que Deu ho ha volgut...» Senyal que deü ser molt dolent...

Al bosc:
—Com es, papà, que'ls bolets tenen forma de paraigües?
—Perquè, com els paraigües, surten a conseqüència de la pluja.

ELS DEL PARAIGÜES:— ¡Ens ha mullat de cap a peus!...

Estat actual de la qüestió religiosa

EN CANALEJAS (al Nunci):—No'm saludi, home, davant de la gent... ¿No sab que hem de fer veure que estem renyits?

Cavallers: N. Vilella: Sens dubte, vostè s'ha equivocat de casa.—Ricardo Palomé y Alberni: Alguna cosa s'aprofitarà.—Miquel Serrats y Camps: Me'n quedo un parell.—J. Mejai (a) Figuerol: En castellà no'ns convé res.—Un valent beneit: La primera quarteta està be. Lo demés *pa'l gato*.—J. F. (Piera): Si això ens ho diuen en prosa castissa y en poques línies, potser sí que'ns en farem ressò. D'altra manera, en versos tan coixos com els que'ns envien, es impossible.—Pep Cistellé: Vostè titula la poesia *Malaguanyat temps*... Justa, noi! Vetaquí un títol ple de sinceritat.—Miquel Dot Carrera: Aixís que he vist aquella consonancia sevillana de *temps* ab *convencions*... ja no he volgut llegir més.—A. B. (a) Lo Rector de Vallfogona: Anirà l'anagrama.—Ramiro Espinosa y Espinosa: El senyor Rusiñol era fora de Barcelona. La carta fou enviada a sa residència.—Joan C. y Vilaseca: Comensa be y acaba malament.—J. P. P.: Aquesta idea es generosa, però únicament poden llesarla els *leaders* o directores. Nosaltres, quan sia l'hora, en tot cas lo que podriem fer es apoiarla.—F. C. (Vilosell): Realment la real ordre pontificia existeix, y, com compendrà, ells a casa seva fan lo que volen. La culpa es dels anyells que suporten les ximpleres del rabadà.—Victor Canigó: Poca coseta.—S. S. Ampudarnès: La solució de la conversa es de lo més gastat que's coneix.—Menelic: No'ns plauen.—J. Bofill S.: Aquet jeroglific s'ha fet ja moltes vegades.—Un que sua sang: El segon es l'unic aprofitable, y encara arreglat.—Ll. E. T. de M.: La seva targeta es de les d'a 30 centims el mil. No va.—Ricardo Palomé: Molt dolent y molt mal engiponat.—J. P.: No hi cabrà, de segur.—B. Roig: La primera es acceptable y's publicarà, una mica adobada.—J. Sadurní Mas de los Valls: Se publicarà; un xic estemporania... però, vaja... Tots els sants tenen vuitada, què dimoni!—P. V. (a) Notari del Carnestoltes: Es defectuós.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

ALMANAC

POLITIC-ANTI-CLERICAL de

La Campana de Gracia

PERA L'ANY 1911

Se posarà a la venda un d'aquets dies : 192 planes plenes d'ilustració : **DOS RALS** per tot arreu.